

INTERVJU ANDREJ PLENKOVIĆ

FINIŠ PREGOVORA

OBZOR, STR. 4

Pučani u EP-u
koaliraju s
konzervativcima
i liberalima

Novi ministri
ovise o dogovoru
s novim
partnerima

Velika koalicija
HDZ - SDP
nije opcija

Hrvatska mora
postići konsenzus
o kurikularnoj
reformi

**HSS, HNS I IDS KAO
PARTNERI U NOVOJ VLADI
VRHU HDZ-a NISU SPORNI**

ANDREJ PLENKOVIĆ

Razgovarali Iva Puljić-Šego
i Dražen Klarić

Svojim odabirom Most je s vlasti prešao u opoziciju. Kod njih se osjeća angažiranost da dokažu da su oni u pravu i da je sve što oni rade najbolje i ispravno. No, to je **priča koja može trajati kratko**, kaže premijer i poručuje:

Vrh HDZ-a nema ništa protiv da HSS, HNS ili IDS budu novi partneri u Vladi

S

premierom i šefom HDZ-a Andrejem Plenkovićem razgovarali smo u srijedu poslijepodne. Zadovoljan je izbornim rezultatom nakon prvog kruga lokalnih izbora, osim u Zagrebu, i nada se da će Vlada nastaviti s radom bez izvanrednih izbora. Otkrio nam je s kim sve razgovara o novim partnerstvima i tko bi sve mogao biti u sastavu Vlade.

Prvi krug lokalnih izbora je za nama, HDZ je relativni pobjednik izbora, što je po vama bilo ključno za ovaj rezultat? Je li na njega utjecao i razlaz HDZ-a s Mostom?

Na ovim je izborima HDZ, nacionalno gledajući, osvojio 31,6% glasova za županijske skupštine, odnosno više od 40% svih mandata na županijskoj razini, čime smo potvrdili rejting koji nam kontinuirano daju agencije. I zadnje istraživanje javnog mnijenja pokazuje da HDZ ima potporu 33,7 posto birača. Građani su poručili da Vlada vrlo dobro radi svoj posao u prvih sedam mjeseci mandata. U 13 županija smo najsnažnija politička opcija. Među županijama, iskorak je Osječko-baranjska u kojoj HDZ do sada nije imao župana, a naš kandidat Ivan Anušić u vodstvu je nakon prvog kruga. Kad je riječ o gradovima, ostvarili smo puno bolji rezultat nego 2013. Već u prvom krugu pobijedili smo u 43 grada, a nakon drugog kruga

bit ćemo u poziciji da u više od polovice gradova budu HDZ-ovi gradonačelnici. Očekujem da će i više od polovice općina imati HDZ-ove načelnike. Dakle, HDZ će upravljati više od polovice županija, gradova i općina. I kada to usporedimo s rezultatom druge političke opcije, SDP-om, jasno je tko je pobjednik izbora. Što se tiče iskoraka u velikim urbanim sredinama; u Splitu je naš kandidat Andro Krstulović Opara u odličnoj poziciji za drugi krug, u Osijeku čestitam Ivani Šojat na vrlo dobrom rezultatu. Naša je lista ondje osvojila deset mandata. U Rijeci je Kristjan Staničić ostvario vrlo solidan rezultat, a lista je osvojila 20 posto, što je za HDZ u Rijeci jako dobro. Kolega Hrvoje Burić (bivši HDZ-ovac nap.a.) očito se u Rijeci pozicionirao kao najaktivniji kritičar gradonačelnika Obersnela i to su mu birači honorirali, a vjerujem i da će većina naših birača u drugome krugu podržati promjene koje su u Rijeci nužne.

A Zagreb?

Žao mi je što Drago Prgomet nije ostvario bolji rezultat. S obzirom na popularnost aktualnog gradonačelnika Bandića, s obzirom na kandidatkinju centra Sandru Švaljek, kao i kandidatkinju Brunu Esih, HDZ-ovi birači su glasove, nažalost, podijelili između četiri kandidata. HDZ je u Zagrebu osvojio jedan mandat manje u Gradskoj skupštini nego prije četiri godine, što je jedini mali negativni aspekt ovih izbora. Generalno gledano, vrlo sam zadovoljan. Mislim da bi rezultat bio bolji da smo ranije krenuli u kampanju. Da su Drago Prgomet i njegov tim imali više vremena, da su se profilirali dulji period. Pratio sam ga u kampanji, imao je kvalitetan

program i tim, ali očito je "gužva" kandidata u Zagrebu bila prevelika, pa su se glasovi podijelili. No, Drago Prgomet kampanju je odradio vrlo dobro. Čestitam mu i na ljudskom integritetu i na angažmanu.

U drugome se krugu odlučuje o gradonačelniku Zagreba, još je neizvjesno hoće li gradonačelnik biti Bandić ili Anka Mrak-Taritaš, no kako ćete se postaviti u zagrebačkoj Skupštini? Bandiću, premda mu je lista osvojila najviše mandata, za većinu itekako treba HDZ? Pričekat ćemo rezultate drugog kruga.

Kakva je budućnost HDZ-a u Zagrebu?

Ići ćemo u konsolidaciju stranke i osvježavanje. Rezultati HDZ-a na lokalnim izborima u Zagrebu ne uspijevaju dostići rezultate koje je, primjerice, HDZ ostvario na zadnjim parlamentarnim izborima u četiri zagrebačke izborne jedinice (između 31 i 35 posto). Predsjednik zagrebačkog HDZ-a Mikulić napraviti će detaljno izvješće, kao i kandidat Prgomet i njegov stožer. Nakon tih analiza, donijet ćemo odluke. No sigurno je da ćemo ići u osvježavanje ekipe jer moramo izgraditi tim za izbore 2021. godine.

Bruna Esih i Zlatko Hasanbegović samostalno su izašli na izbore u Zagrebu, kako vidite daljnju suradnju s njima?

Prema dojučerašnjim kolegama i bivšim partnerima imam korektnu retoriku. O tome vodim računa. U politici Vlade i HDZ-a ništa se nije promijenilo. Suradnja koja je bila do sada je zaokružena, sada smo u drugim okolnostima pa ćemo o budućoj suradnji razgovarati.

Dakle, moguća je suradnja s njima na nacionalnoj razini? Što se tiče HDZ-a, naša su platforma i program jasni.

Hasanbegović se sam izbacio. On je sam odlučio napraviti potez kojim je, sukladno odredbama Statuta stranke, prestao biti član HDZ-a. Moja je politika uključiva. Nisam brzao s unutarstranačkim izborima nakon parlamentarnih izbora, što je mogla biti opcija. To pokazuje da mi je prioritet ono zbog čega smo tu – rješavanje problema društva i razvoj zemlje.

Najavili ste da ćete paralelno s drugim krugom lokalnih izbora dogovarati novu saborsku većinu. Na koje partnere računate u toj novoj većini?

Prije tri tjedna, tempirana baš pred lokalne izbore, propala je inicijativa oporbe za izglasavanje nepovjerenja ministru Mariću. Pokušaju destabilizacije Vlade pridružio se Most koji je svojim potezom doveo do prekida suradnje s HDZ-om u Vladi. To je jako bitan detalj. Nije HDZ raskinuo s Mostom, nego je Most raskinuo s HDZ-om. U politici, ako ste u partnerstvu, ne možete u Vladi ili Saboru glasati za opoziciju. Nije HDZ bio na vlasti zahvaljujući Mostu, nego je Most bio u Vladi zahvaljujući HDZ-u. Rezultati izbora pokazuju da HDZ stoji slično kao prije deset mjeseci. Stoje

Hasanbegović je sam odlučio napraviti potez kojim prestaje biti član HDZ-a. Moja je politika uključiva, dokaz je što nisam brzao s unutarstranačkim izborima

li drugi jednako kao prije – nisam baš siguran. Da idemo na nove parlamentarne izbore, rezultat HDZ-a bio bi još bolji. Međutim, ponovno bismo bili u situaciji da pregovaramo s partnerima o formiranju vlasti. Zato je moja logika, ali i vodstva HDZ-a, razgovor s parlamentarnim strankama, ponuda stabilnosti i nastavka reformi. Organizacija izbora košta, košta i sama kampanja. No, neovisno o tome, ako do njih dođe, HDZ je za njih spreman i ponovno će biti pobjednik. Dat ćemo šansu razgovorima, ali u tišini.

Na Predsjedništvu HDZ-a bili ste rekli da vam je najpoželjniji partner HSS, jesu li vrata HDZ-a i dalje otvorena HSS-u? Jesu.

HNS se prilično udaljava od SDP-a.

To su očito procesi koji se događaju strankama koje su zajedno izašle na parlamentarne izbore, a sada, u promijenjenim okolnostima, te relacije dobivaju druge obrise.

Ne biste li imali problema u HDZ-u kada biste koalirali s HNS-om?

Znate li s kim EPP koalira u Europskom parlamentu? S konzervativcima i liberalima.

Što je s IDS-om?

Otvoren sam za suradnju koja je u hrvatskom interesu.

IDS bi HDZ-u vjerojatno bio manje sporan od HNS-a.

Što se tiče HDZ-a, ne vidim ništa sporno u razgovoru s parlamentarnim strankama. Naprotiv, mislim da je zrelo raspoloženje i na Nacionalnom vijeću i u Predsjedništvu za razgovore. Kada pogledate strukturu HDZ-ovih par-

Uloga predsjednice Republike

je da se brine o funkcioniranju institucija. Ona je već obavila konzultacije sa strankama 5. svibnja, kada sam službeno bio u Beču

tnerstva na lokalnim razinama, vidjet ćete različite kombinacije.

Jeste li izbrusili nova ministarska imena?

Ne, to će biti dio dogovora.

Sanader je bio i puno "radikalniji", u Vladi je imao SDSS pa se HDZ nije bunio, a "čišćenje" koje se dogodilo u Zagrebu odvajanjem nezavisne Esih i Hasanbegovića usmjerava HDZ prema centru?

Usmjeravamo HDZ prema narodnjačkom i demokršćanskom desnom centru koji okuplja najšire skupine hrvatskog naroda. To je pozicija HDZ-a kakvog ga je osmislio i izgradio prvi predsjednik dr. Franjo Tuđman.

Kako će izgledati vremenski hodogram formiranja nove većine ili izlaska na nove izbore?

Nakon drugog kruga lokalnih izbora, ide procedura s novim ministrima.

Ta bi sjednica bila 7. lipnja i na njoj biste tražili podršku za četiri nova ministra?

To ovisi o odluci Predsjedništva Hrvatskog sabora.

Očekujete li da će eventualni novi partneri HDZ-a imati problem s tim da ministar Marić ostane ministar financija?

Nisam primijetio da bi to bio problem.

Vladu očekuje, bar se tako spominjalo, i zahtjev za opozivom ministrice Martine Dalić?

Nisam siguran da je taj zahtjev došao do nas. No, ne sjećam se da je ijedna Vlada u tako kratkom roku imala toliko zahtjeva za opozivima. Postoje dva trenda koja ovaj saziv Sabora čine specifičnim – broj zahtjeva za opozivom te institut stanki koji se naveliko zlorabi.

Ipredsjednica Republike rekla je da će sazvati konzultacije ako se bude odugovlačilo nakon lokalnih izbora s izborom novih ministara, tj. dokazivanjem saborske većine.

Gordan Jandroković izabran je za predsjednika Sabora sa 76 glasova. To je apsolutna većina zastupnika.

Doživljavate li to s njezine strane kao pritisak na vas?

Uloga je predsjednice da se brine o funkcioniranju institucija. Ona je već obavila razgovore 5.

Nastavak na 6. stranici

📌 **Kako će u konačnici izgledati Agrokor, koji u svom koncernu ima 73 tvrtke, teško je predvidjeti. U fokusu trebaju biti poljoprivreda, prehrambena industrija, prodaja**

📌 **Ponosan sam na respektabilan ekonomski tim Vlade, svi su makroekonomski pokazatelji dobri, zato ne vidim razloga da bi ministar Marić i dalje bio sporan**

BORIS ŠČITAR

Zagreb je problem

Mikulčić i Prgommet napraviti će analize zašto HDZ ne uspijeva u Zagrebu, uslijedit će konsolidacija i osvježavanje stranke u metropoli

je izglasala Gordana Jandrokovića za šefa Sabora. Koliko je to za vas i HDZ neugodna ili barem čudna situacija?

Zastupnik Saucha samostalno donosi svoje odluke i procjene te ima neopoziv mandat. To je bio njegov odabir.

Kada ste točno doznali da će Saucha podržati Marića?

Uoči glasanja.

Kakva je budućnost Agrokor, jeste li zadovoljni s povjerenikom Ramljakom?

Problemi u Agrokoru generirali su se niz godina, a sada su došli na dnevni red ove Vlade. Odbrali smo jedini mogući put. Odgovorno i učinkovito izgrađen je zakonski temelj koji je okvir strukturiranog procesa kroz koji sada svi povezani akteri prolaze. Gospodin Ramljak pokazao se kao kvalitetan menadžer s iskustvom. Njegovo prvo izvješće kvalitetan je dokument koji omogućava uvid u situaciju u Agrokoru. Angažirani su savjetnici za restrukturiranje renomirane revizorske kuće i međunarodni pravni savjetnici koji su osiguravali kredibiliteta procesa. Radi se na rješavanju problema mjenica. Hrvatska ekonomija i naš financijski sustav nije doživio tsunami, što je najbitnije. To je spriječila naša Vlada, a ne oporba. Cijeli proces prema zakonu može trajati 15 mjeseci. U tom roku treba naći rješenje za restrukturiranje kompanije.

Ima li Agrokor budućnost?

Veliki broj društava u okviru koncerna ima budućnost, mnoge Agrokorove su tvrtke uspješne. Izvanredni povjerenik Ramljak izvijestio je o 40 milijardi kuna duga Agrokoru. Kako će u konačnici izgledati Agrokor, koji u svom koncernu ima 73 tvrtke, teško je predvidjeti. Treba se koncentrirati na poljoprivredu, prehrambenu industriju, maloprodajni lanac. To je temeljni biznis kompanije.

Postoje li kontakti s obitelji Todorić otkad je donesen lex Agrokor?

Ne. Ono što sam javno rekao, u Vladi su bila dva sastanka, razgovarali smo i shvatili da je situacija

Ove godine dogovorit ćemo što će djeca učiti i o našoj povijesti, jeziku, identitetu

svibnja, kada sam službeno bio u Beču. Njezina je poruka bila da se većina stranaka izjasnila kako su za to da se nastavi rad ovog saziva Sabora jer se većina nije izjasnila za nove izbore.

Kako ocjenjujete odnose s predsjednicom RH otkad ste premijer?

Odnosi su dobri. Predsjednica je izabrana kao kandidatkinja HDZ-a, a ona je i moja kolegica iz Ministarstva vanjskih poslova iz devedesetih godina.

Kako gledate na situaciju u SDP-u i na njihov rezultat na lokalnim izborima, posebice u kontekstu javnih prozivanja u SDP-u na račun Davora Bernardića?

SDP je očito još u fazi posljedica dvaju parlamentarnih izbora, to je ostavilo traga. Bili su na vlasti, pa nakon egala 2015. nisu uspjeli formirati vlast, onda su mislili da će s lakoćom dobiti iduće izvanredne parlamentarne izbore 2016., kada je HDZ pobijedio. Imali su i unutarstranačke izbore,

ali proces interne konsolidacije ide im dosta složeno.

Na ovim lokalnim izborima veći vam je konkurent bio Most nego SDP, kako komentirate Mostove rezultate?

Most je bio agilan u smislu oštrih javnih nastupa. Našli su se u poziciji da su svojim odabirom s vlasti prešli u opoziciju. Kod njih se osjeća angažiranost da dokažu da su oni u pravu i da je sve što oni rade najbolje i ispravno. To je priča koja može trajati kratko. Na valu činjenice da ih javnost vidi u ulogama koje su imali do jučer, privukli su dio birača. Međutim, kada gledate konkretne učinke izbornih rezultata u smislu preuzimanja upravljanja lokalnim jedinicama, oni su upitni.

Most je ipak ušao u većinu predstavničkih tijela na lokalnoj razini i prisilio HDZ-ove kandidate u Dalmaciji i Slavoniji na drugi krug.

U sve tri županije u kojima su protukandidati iz Mosta, HDZ će pobijediti.

Kažete da je važno znati da je Most prekinuo suradnju s HDZ-om, s obzirom na sve informacije koje je poslije plisirao Most o tome da nisu znali da ćete smijeniti njihove ministre do toga da je bilo informacija da će se ministar Marić sam povući, jeste li Boži Petrovu jasno rekli da je suradnja s Mostom gotova budu li glasali protiv njega?

Sasvim jasno sam gospodinu Petrovu dao do znanja da je, ako budu glasali protiv Marića, naša suradnja gotova. Tu nema dilema. Imali smo sličnu situaciju s ministrom Barišićem, i tada je Most imao problem, pa smo razgovarali i našli rješenje. Oni su na glasanju u Saboru bili suzdržani. Kada je riječ o ministru Mariću, naša poruka je bila vrlo jasna da bi bilo dobro da se dogovorimo. Ako smo mogli naći modus da Most bude drugačiji od HDZ-a u slučaju Barišić, postojao je niz tehnika da se izbjegne situacija s glasanjem u vezi Marića. Ali ako su oni jako htjeli u prijenosu uživo sjednice Vlade demonstrirati

svoje protivljenje, to je bio njihov odabir.

Kad ste točno odlučili da ćete smijeniti Mostove ministre i jeste li još ujutro prije te sjednice Vlade vjerovali da će ipak biti uz Marića?

Nadao sam se da neće dignuti ruku protiv. Da je ministar Marić bio član Mosta, jednako bih ga branio. To je timski duh i lojalnost.

Je li priča s Mostom za HDZ zauvijek gotova?

Ako slušate retoriku Mosta, možete izvesti zaključak. To sigurno sada nije realno.

Što mislite o velikoj koaliciji HDZ-a i SDP-a?

To nije opcija.

U spašavanju Zdravka Marića dogodila se presedanska situacija pa je bivši SDP-ovac Tomislav Saucha, istovremeno opterećen optužnicom, stao na stranu HDZ-a i spasio ministra, štoviše i dio je većine koja

izvanredna i da zahtijeva izvanredne mjere.

Bojite li se mogućih tužbi vjetrovnika koji bi potraživanja od Agrokora naplatili od države?

Ne. Našli smo put koji smo odabrali temeljem komparativne prakse drugih zemalja. Mogli smo ne učiniti ništa ili smo pak mogli nacionalizirati kompaniju i preuzeti dugove na teret državnog proračuna. No, naš je interes voditi računa o odgovornoj fiskalnoj politici i našli smo put u kojem je i kompanija i dalje dužnik, a ne država.

Vjeronici tumače da se u trenutku kada se postavi uprava, preuzima i odgovornost za dugove.

Što se tiče pravnog pitanja tko je dužnik, tu nema dilema, dužnik nije država, već Agrokor. Zato smo se i odlučili na ovakvo zakonsko rješenje. Zato smo tražili konsenzus svih stranaka oko

Organizacija izbora košta. No, ako dođe do parlamentarnih izbora, HDZ je za njih spreman i bit će pobjednik. Prije toga, dat ćemo šansu razgovorima, ali u tišini

Agrokora, međutim oni koji kritiziraju nisu dali svoja rješenja. Oni koji su nezadovoljni, kritiziraju odredbe zakona, ali što je alternativa?

Europska komisija poslala je dobre poruke kad je riječ o izlasku iz procedure prekomjernog proračunskog deficita, dala je svoje preporuke, što nas očekuje u gospodarstvu?

Kada Hrvatsku gledaju naši partneri, ona izgleda vrlo dobro. Izgleda kao zemlja koja je uspjela napraviti važne iskorake u smanjenju vanjskog duga, smanjenju proračunskog manjka, poboljšati izgled kreditnog rejtinga. Nezaposlenost je pala, zaposlenost raste, jednako kao i industrijska proizvodnja, izvoz i potrošnja. U trenutku kada imamo tako dobre trendove, nisam dopustio da se ruši ministar financija. Ovakvu situaciju nismo imali od prije krize 2008. Takav trend treba pažljivo čuvati. Nacionalni program reformi koji smo pripremili, a EK pozitivno ocijenila, okvir je reformi koji je komplementaran s programom Vlade i ide u smjeru strukturnih reformi. Predviđa nastavak reforme državne uprave,

pravosuđa, zdravstvenog, mirovinskog i socijalnog sustava, dakle rješavanje svih krupnih problema koji godinama prate Hrvatsku. Bitna su daljnja ulaganja, a ako su svi makroekonomski pokazatelji dobri, ako institucije funkcioniraju, ulagačka klima je povoljna, javna nabava transparentna, onda su to sve razlozi za nove investicije. Ponosan sam na respektabilan ekonomski tim Vlade.

U preporukama EK je i nastavak kurikularne reforme, ovih je dana izabrana voditeljica ekspertne skupine, pritisak javnosti išao je u smjeru izbora Borisa Jokića, mislite li da se reforma školstva može provesti bez ideoloških sukoba?

Uvjeren sam da može. Čini mi se da je tema kurikularne reforme ispolitizirana preko svake mjere. Hrvatska 2017. mora moći postići konsenzus oko pitanja budućnosti vlastite djece, obrazovanja, njihove konkurentnosti na tržištu rada. Njihova poznavanja ne samo opće kulture nego i našeg identiteta, jezika, povijesti, što je sve preduvjet za daljnje specijalizacije, kritičko mišljenje, analitiku, sintezu. Vjerujem da će takva svijest na kraju prevladati. Dr. Jasminka Buljan Culej dokazani je stručnjak odabran na javnom natječaju temeljem odluke Posebnog stručnog povjerenstva. Kao predsjednik Vlade inzistirao sam da povjerenstvo uz profesionalnu stručnost bude pluralno, u njemu su i kolege iz SDP-a, Mosta, HNS-a, SDSS-a.

Pred nama je turistička sezona, mogu li se gužve na granicama dodatno smanjiti, one su i dalje problem?

U svjetlu terorističkih napada u Europi, i posljednjeg u Manchesteru, cilj je Unije da kontrolira ulaz i izlaz ne samo iz schengenskog prostora nego ukupnog prostora EU. Hrvatska je u specifičnoj situaciji, nova smo članica, spremamo se za Schengen, podigli smo sve mjere kontrole vanjske granice, ali revidirani schengenski zakonik nameće sustavne kontrole. To znači fizičko skeniranje isprava kroz tri baze podataka: nacionalnu, Interpolovu i schengensku. Ono na čemu sam inzistirao razgovarajući s kolegama Cerarom, Tuskom i Junckerom jest da se sa sustavnih kontrola prijeđe na ciljane, nakon 15-20 minuta čekanja. Taj dogovor postignut u Bruxellesu sada se dodatno razrađuje na operativnoj razini suradnje dviju graničnih policija. ●

Ne sjećam se da je ijedna Vlada u tako kratkom roku imala toliko zahtjeva za opozivima. Postoje dva trenda koja ovaj saziv Sabora čine specifičnim – broj zahtjeva za opozivom te institut stanki koji se naveliko zlorabi